

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

Lrytas

MOTERIS

V A G A
KNYGŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

Orkestro muzikos koncertas

Būtis

KLAIPĖDOS KAMERINIS ORKESTRAS
(meno vadovas Mindaugas Bačkus)

Solistas
MINDAUGAS BAČKUS
(violončelė)

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

www.filharmonija.lt

2026 m. balandžio 29 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

PROGRAMA

I

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)
„Goldbergo variacijos“, BWV 988 (Dmitrijaus
Sitkovetskio versija styginių orkestrui)

Aria

Variacijos:

1, 2, 3 *Canone all'Unisono*, 4, 5,
6 *Canone alla seconda*,
7 *Tempo di Giga*, 8,
9 *Canone alla Terza*, 10 *Fughetta*, 11,
12 *Canone alla Quarta*, 13, 14,
15 *Canone alla Quinta*, 16 *Ouverture*,
17, 18 *Canone alla sesta*, 19, 20,
21 *Canone alla settima*, 22, 23,
24 *Canone all'ottava*, 25, 26,
27 *Canone alla nona*, 28, 29,
30 *Quodlibet*

Aria

Atlieka KLAIPĖDOS KAMERINIS
ORKESTRAS

II

PĖTERIS VASKS (g. 1946)
Koncertas violončelei ir styginių orkestrui Nr. 2
„Būtis“ („Klātbūtne“, 2012, atlikimas skirtas
kompozitoriaus 80-mečiui)

Cadenza – Andante cantabile

Allegro moderato

Adagio

Solistas MINDAUGAS BAČKUS
(violončelė)
KLAIPĖDOS KAMERINIS
ORKESTRAS

„Violončelė man yra įrankis, tačiau per violončelę skleidžiasi mano santykis su pasauliu ir egzistavimu jame“, – sako įžymus Lietuvos violončelininkas **MINDAUGAS BAČKUS**. Jis koncertuoja ir kaip solistas, ir kaip ansamblių bei orkestrų narys. LMTA absolventas M. Bačkus studijavo Karališkajame muzikos koledže Mančesteryje (Jungtinė Karalystė). Kaip barokinės violončelės meistras buvo kviečiamas į Baltijos šalių baroko orkestrą ir konsortą „Brevis“, yra griežęs styginių kvartete „Chordos“, buvo „Nepaklusniųjų“ ansamblio narys, grojo „Kremerata Baltica“ ir kituose orkestruose. Atlikėjas dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose, tarp jų „RNCM International Cello Festival“ (Jungtinė Karalystė), „Norfolk Chamber Music Festival“ (JAV), „Klangspuren“ (Austrija), „MaerzMusik“

(Vokietija), „Upbeat“ (Norvegija, Švedija), „Gaida“, „Jauna muzika“, etc. Kameriniame žanre M. Bačkus bendradarbiauja su tokiais menininkais kaip perkusininkas Arkadijus Gotesmanas, smuikininkas Vytautas Mikeliūnas, pianistas Daumantas Kirilauskas, klarnetininkas Rogeris Arve Vigulfas, akordeonininkas Raimondas Sviackevičius, saksofonininkas Liudas Mockūnas, pianistė Guoda Gedvilaitė, Valstybinis Vilniaus kvartetas ir kiti.

Violončelininko muzikinių interesų horizontai nepaprastai platūs: nuo baroko iki šiuolaikinių opusų, nuo tradicinio violončelės skambesio iki elektroakustinių eksperimentų ir dalyvavimo teatro projektuose. Tarp daugybės įrašų violončelininkas yra išleidęs dvi autorines kompaktines plokšteles: „El cello“ (2005) ir „Pas de deux“ (2007). Jose skamba šiuolaikinių lietuvių kompozitorių muzika, o kai kurie kūriniai parašyti specialiai M. Bačkui. Violončelininkas dirba pedagoginį darbą, yra konkursų Lietuvoje ir užsienyje (tarp jų ir prestižinio Suomijoje vykstančio Ilmari Hannikaineno fortepijoninės kamerinės muzikos konkurso) vertinimo komisijos narys.

Nuo 2009 m. M. Bačkus yra Klaipėdos kamerinio orkestro meno vadovas. Jo rūpesčiu nuo 2017 m. Klaipėdoje rengiamas Tarptautinis violončelės festivalis ir konkursas, nuo 2018 m. – Klaipėdos tarptautinė violončelės akademija. 2019 m. M. Bačkui suteiktas Klaipėdos kultūros magistro vardas. 2025 m. liepos 6 d. prezidentas Gitanas Nausėda už nuopelnus Lietuvai, jos vardo garsinimą pasaulyje apdovanojo violončelininką ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

„Menininkas iš esmės yra pasakotojas. Ir net jei jis pasakoja svetimą istoriją, negali jos papasakoti atsietai nuo savo gyvenimo ir patirties. Taip per save visada perleidi garsus ir epochas, tarsi filtruotum tuos garsus, tuos kontekstus. Jei tie išgyvenimai tikri, tikiu, jie gali paliesti klausytoją“, – sako M. Bačkus (kalbino Monika Sokaitė, „7md“, 2025).

KLAIPĖDOS KAMERINIS ORKESTRAS (KKO)

yra vienas dinamiškiausių profesionalių Lietuvos kamerinių orkestrų. Kruopščiai formuojamomis programomis ir uždegančiomis interpretacijomis KKO aktyviai siekia stimuliuoti ir šviesti savo auditoriją, pateikdamas plačią įvairių epochų muzikinių stilių ir žanrų paletę, uostamiestyje diegdamas naujas orkestro koncertų tradicijas.

Profesinis kolektyvo augimas ir skambesio kokybė nuo pat pradžių buvo gabių stygininkų rankose. Orkestro įkūrimą 1992 m. inicijavo altininkė Liuda Kuraitienė. Dar didesnį postūmį profesionalumo link kolektyvui suteikė 2009 m. jo meno vadovu tapęs violončelininkas Mindaugas Bačkus. Vienas ryškiausių ir įvairiausių savo kartos muzikų į darbą su orkestru žvelgia kaip į „gyvenimo būdą, santykio su muzika filosofiją, kūrybinę bendrystę“. Jo toliaregiškos idėjos įkvėpė kolektyvą pastebimiems pokyčiams. Orkestras yra atlikęs daugiau kaip 500 koncertinių programų su pasaulyje pripažintais atlikėjais, dirigentais tiek Klaipėdos koncertų salėje, tiek kitose šalies ir užsienio scenose. KKO koncertavo daugybėje svarbių renginių bei festivalių, tarp kurių „Murten Classics“ Šveicarijoje, Davido Geringo jubiliejui skirtos iškilmės Berlyno filharmonijoje, Ciuricho „Tonhalle“, Uolos bažnyčia Helsinkyje, „Klaipėdos muzikos pavasaris“, „Gaida“, Thoma Manno, „Resurrexit“, Montrė, „Klangantrisch“ ir kiti, gastrolėse aplankytos Vokietija, Lenkija, Ukraina, Latvija, Estija, Suomija, Italija, Šveicarija ir kitos užsienio šalys.

Parengta pagal www.koncertusale.lt

Iššūkių atlikėjams kupinas baroko genijaus **Johanno Sebastiano Bacho „Goldbergo variacijas“** smuikininkas, dirigentas ir aranžuotojas Dmitrijus Sitkovetskis (g. 1954) pavadino „muzikos gyvybės jėga“. Sukūręs pasaulio scenose populiarias variacijų aranžuotes (styginių orkestrui, styginių trio sudėčiai) D. Sitkovetskis sako: „Bachas žinojo kažką apie kompozicijos paslaptis, ko nežinojo kiti. Jo muzika – ne tik įkvėpimas, bet ir fantastiška technika bei atkaklumas. Su Bachu praleidau nuostabias valandas ne tik kaip atlikėjas, bet ir kaip aranžuotojas. Aš beveik apsėstas šiuo kūriniumi. Labai norėjau būti jo dalimi.“

J. S. Bacho „Goldbergo variacijos“, parašytos dviejų manualų klavesinui, buvo vienas iš nedaugelio Bacho kūrinių, išleistų kompozitoriui esant gyvam – apie 1741 m. Niurnberge, leidykloje „Balthasar Schmid“. Tituliniame lape užrašyta – „Clavier-Übung“ („Klavyriniai pratimai“), jie susideda iš arijos su įvairiomis variacijomis, sukurtomis „muzikos mylėtojų sieloms džiuginti“. Tokia frazė byloja, kad kūrinys siekia prabilti į atlikėjų ir klausytojų sielas. J. S. Bachas, kaip uolus liuteronas, giliai suvokė muzikos dvasinį matmenį

ir kūrėjų norą praturtinti sielą, taip pat pramogauti ir linksminti. Tačiau „Goldbergo variacijos“ laikomos ir nepaprastai reikšmingu kompozicijos laimėjimu, jos sudaro ilgiausią XVIII a. išleistą vientisą klavyrinės muzikos kūrinį, kuriame persismelkia įvairūs baroko bruožai: struktūriškai skaidomas šokio pradai ir ariozinė kantilena, virtuoziskumas ir lyriškumas, skaidri homofonija bei polifoniniai sluoksniai.

Trisdešimt „Goldbergo variacijų“ dėliojamos po 3. Kas trečia – kanonas (t. y. Nr. 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27). Kanonai atlieka svarbų struktūrinį vaidmenį: jie išdėstyti intervalų didėjimo tvarka (nuo primos iki nonos), o jų grandys sudaro ciklo nepertraukiamumo įspūdį. Daugelis kitų variacijų turi epochai būdingų žanrinių bruožų: invencijos (Nr. 1, 5, 8), trio sonatos (Nr. 2), barokinių šokių (Nr. 4, 7, 19), kantileninių pjesių (Nr. 9, 15, 21), fugetės (Nr. 10, 22), puošnių arijų (Nr. 13, 25), tokatos (Nr. 11, 28, 29), koncertinio žanro (Nr. 14, 17, 20, 23), *quodlibet'o* (Nr. 30), o antros stambios ciklo dalies pradžią žymi prancūziška uvertiūra (Nr. 16). Variacijas „įrėmina“ galantiškai puošnaus stiliaus arijos.

Pavadinimą „Goldbergo variacijos“ sugalvojo ne kompozitorius, jis buvo perimtas iš 1802 m. Johanno Nikolauso Forkelio parašytos J. S. Bacho biografijos, esą grafas Kaiserlingas dažnai lankydavosi Leipcige kartu su minėtuoju Goldbergu. Grafą kamavo negalė ir nemiga, tad Goldbergas naktimis jam skambindavo vestibulyje. Kartą, matydamasis su Bachu, grafas užsakė jam keletą ramios ir gaivios nuotaikos klavyrinių kūrinių, kad praskaidrintų varginančias naktis. Ilgai nesvarstydamas Bachas pasirinkęs variacijas. Pats grafas šį ciklą vadinęs savo variacijomis. Šiandien toks J. N. Forkelio pasakojimas daugelio rimtų tyrinėtojų traktuojamas kaip mitas, nes pats kompozitorius niekada nėra minėjęs jokios dedikacijos grafiui, o Goldbergas tada tebuvo keturiolikos metų: nors ir gabus, dar per jaunas skambinti tokį sudėtingą veikalą.

Ryškiausio dabarties latvių kompozitoriaus **Pėterio Vasko** 80-mečiui skiriamas jo **Koncerto violončelei ir styginių orkestrui Nr. 2 „Būtis“ („Klātbūtne“)** atlikimas. Kūrinys atspindi kompozitoriaus gyvenimo žemėje raidą – nuo pirmųjų žingsnelių iki idealizmo, nuo nusivylimo iki agresijos, o galiausiai pavaizduoja jo sielos pakilimą į kosmosą. Koncertas violončelei ir orkestrui „Būtis“ sukurtas 2012 m. ir dedikuotas įžymiai violončelininkei Sol Gabettai, kurios dėka kūrinys nuolat keliauja ir skamba kone visame pasaulyje.

P. Vasko muzika kelia globalius ir nesenstančius klausimus apie gyvenimą ir mirtį, neapykantą ir atleidimą, harmoniją ir chaosą. Kompozitorius sujungia skirtingas XX a. kompozicines technikas, bet daugiausia dėmesio skiria muzikinei harmoningos pasaulio sandaros išraiškai ir klasikinės muzikos atsinaujinimui. Šio kūrėjo opusams būdinga neoromantinė tendencija, jie grindžiami archajiškais latvių folkloro elementais, derinamais su dinamiška ir sudėtinga šiuolaikinės muzikos kalba.

„Negaliu gyventi be gamtos, paukščiai man – lyg simbolis. Švarios gamtos, švarios sąžinės simbolis. Rašau apie paukščius – galvoju apie žmones. Man rūpi ekologijos problemos. Regis, žmonės nepastebi, kokį gražų pasaulį sukūrė Dievas“, – sako kompozitorius.

P. Vaskas glaudžiai susijęs su Lietuva: 1970 m. jis baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, Vytauto Sereikos kontraboso klasę, griežė kontrabosu Lietuvos nacionaliniame simfoniniame orkestre, po to – Latvijos orkestruose, dirbo pedagoginį darbą. P. Vaskas nuolatos bendradarbiauja su įvairių šalių atlikėjais, nemažai šio autoriaus kompozicijų buvo pritaikytos baletų pastatymams. Už kūrybą kompozitorius pelnė apdovanojimų Latvijoje ir užsienio šalyse: Baltijos Asamblėjos premija, Herderio premija ir kiti.

Redaktorė *Laimutė Ligeikaitė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitus koncertus Filharmonijos Didžiojoje salėje!

Gegužės 6 d., trečiadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Fausto Latėno 70-mečiui paminėti“

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir dirigentas Sergej Krylov)

Valstybinis choras VILNIUS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Artūras Dambrauskas)

INDRĖ BAIKŠTYTĖ (fortepijonas), INGRIDA RUPAITĖ

(smuikas), PAULINA JANKOVSKYTĖ (smuikas),

TOMAS PETRIKIS (altas), POVILAS JACUNSKAS

(violončelė), GIEDRIUS GELGOTAS (fleita),

RENATA MARCINKUTĖ-LESIEUR (vargonai)

Fortepijoninis trio FORTVIO

Dirigentas ROBERTAS ŠERVENIKAS

Koncertą veda VIKTORAS GERULAITIS

Programoje – Fausto Latėno kūriniai

Gegužės 8 d., penktadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Reveransas Beethovenui“

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir dirigentas SERGEJ KRYLOV

Solistas BARRY DOUGLAS (fortepijonas, Airija)

Programa:

LUDWIG VAN BEETHOVEN – Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 4 G-dur, op. 58; Simfonija Nr. 7, A-dur, op. 92

Gegužės 13 d., trečiadienį, 19 val.

Filharmonijos Mažojoje salėje

Kamerinės muzikos koncertas

„Lietuvos ir Ukrainos jungtys“

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

ANTONII BARYSHEVSKYI (fortepijonas, Ukraina)

Programa:

JOHANN SEBASTIAN BACH – „Fugos menas“, BWV 1080

JOHANN SEBASTIAN BACH–TOSHIO

HOSOKAWA – „O Mensch, bewein dein Sünde groß“

BORYS LYATOSHYNSKY – „Ukrainietiškas kvintetas“, op. 42

Gegužės 15 d., penktadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Naktys Ispanijos soduose“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)

Solistai: PETRAS GENIUŠAS (fortepijonas),

RENATA MARCINKUTĖ-LESIEUR (vargonai)

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Programa:

ERNST VON DOHNÁNYI – „Simfoninės minutės“ („Sinfonische Minuten“), op. 36

MANUEL DE FALLA – „Naktys Ispanijos soduose“

(„Noches en los Jardines de España“) fortepijonui ir orkestrui (kompozitoriaus Manuelio de Fallos 150-mečiui)

JOSEPH JONGEN – Koncertinė simfonija

(„Symphonie concertante“) vargonams ir orkestrui

